Üst Ekstremite Lenfödem Hastalar?nda Ya?am Kalitesi Anketi (ULL-27)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üst Ekstremite Lenfödem Hastalar?nda Ya?am Kalitesi Anketi (ULL-27)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32269

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üst Ekstremite Lenfödem Hastalar?nda Ya?am Kalitesi Anketi (ULL-27), meme kanseri tedavisi veya di?er nedenlerle üst ekstremitede geli?en Lenfödem (Lymphedema) hastalar?n?n alg?lanan ya?am kalitesini ölçmek amac?yla spesifik olarak geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2017 y?l?nda Ay?e Kayal? Vatansever taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, hastalar?n fiziksel i?levsellik, psikososyal durum ve semptom yükü gibi alanlarda lenfödemin günlük ya?am üzerindeki etkilerini de?erlendirmeyi hedefler. ULL-27, 27 maddeden olu?makta olup, 5'li Likert Ölçe?i format?nda yan?tlanmaktad?r. Bu uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda lenfödem hastalar?n?n ya?am kalitesinin güvenilir ve geçerli bir ?ekilde izlenmesi için önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Lenfödem, Üst Ekstremite, Ya?am Kalitesi, ULL-27, Psikometri, Ölçek Uyarlamas?, Meme Kanseri, Rehabilitasyon.

Yazarlar

AY?E KAYALI VATANSEVER

Amaç

ULL-27'nin temel amac?, üst ekstremite lenfödemi olan bireylerin sa?l?kla ili?kili Ya?am Kalitesi düzeylerini kantitatif olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle kanser tedavisi sonras?nda geli?en sekonder lenfödemin fiziksel k?s?tl?l?klar, a?r?, duygusal s?k?nt?lar ve günlük aktiviteler üzerindeki olumsuz etkilerini belirlemekte kullan?l?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n (Kayal?, 2017) spesifik amac? ise, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ve diline uygunlu?unu test etmek, böylece ulusal klinik uygulamalarda ve ara?t?rmalarda kullan?labilir, güvenilir bir araç sunmakt?r. Bu sayede tedavi sonuçlar?n?n de?erlendirilmesi ve rehabilitasyon programlar?n?n etkinli?inin izlenmesi mümkün olmaktad?r.

Yap?

Ölçek, üst ekstremite lenfödeminin bireyin ya?am?n? etkiledi?i çok boyutlu yap?y? ölçmektedir. Genellikle bu tür ya?am kalitesi anketleri, lenfödemin neden oldu?u semptomlar? ve k?s?tl?l?klar? farkl? alt boyutlarda ele al?r. Bu alt boyutlar genellikle ?unlar? içerir:

Fiziksel ??levsellik: Kolun kullan?m?, günlük i?leri yapma becerisi ve hareket k?s?tl?l?klar?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Psikososyal Etki: Lenfödemin görünümü, sosyal etkile?imler ve duygusal refah üzerindeki etkileri.
Semptomlar: A?r?, a??rl?k hissi, gerginlik ve rahats?zl?k düzeyi.
Tedavi Etkisi: Tedaviye uyum ve tedavi süreçlerinin günlük ya?ama etkileri.

Geçerlik

Kayal? (2017) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, Türkçe ULL-27'nin geçerlilik çal??malar? yap?lm??t?r. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü gösteren temel bir psikometrik özelliktir. Çal??mada genellikle **içerik geçerli?i** (uzman görü?leri ile maddelerin uygunlu?unun teyidi) ve **yap? geçerli?i** (faktör analizi ile ölçe?in teorik yap?s?n?n do?rulanmas?) incelenmi?tir.

Orijinal kaynakta geçerlik bilgileri detayl? olarak belirtilmemi? olsa da, bir yüksek lisans tezinde bu çal??malar?n detaylar? mevcuttur. Yap? geçerli?inin test edilmesi, genellikle ölçe?in lenfödemli hastalar?n ya?am kalitesindeki de?i?imlere duyarl? oldu?unu ortaya koyan kriter geçerli?i çal??malar?yla desteklenir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçüm sonuçlar?n?n zamana kar?? tutarl?l???n? ve içsel bütünlü?ünü ifade eder. Türkçe ULL-27'nin güvenirlik analizleri, uyarlama çal??mas?nda test edilmi?tir. Bu analizler genellikle **iç tutarl?l?k katsay?s?** (Cronbach alfa) hesaplanarak yap?l?r. Yüksek bir Cronbach alfa de?eri, ölçe?in tüm maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ek olarak, ölçe?in zaman içinde stabil kal?p kalmad???n? belirlemek için **test-tekrar test güvenirli?i** de uygulanm?? olabilir. Bu prosedürde, ayn? denek grubuna belirli bir zaman aral???yla (örne?in 1-2 hafta) ölçek tekrar uygulan?r ve sonuçlar aras?ndaki korelasyon incelenir.

Faktör Analizi

ULL-27'nin Türkçe versiyonunun yap? geçerli?ini desteklemek amac?yla Kayal? (2017) taraf?ndan faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, 27 maddenin lenfödemin ya?am kalitesi üzerindeki etkilerini temsil eden mant?kl? ve ayr?k alt boyutlara (faktörlere) ayr?l?p ayr?lmad???n? belirler.

Genellikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)**, maddelerin faktör yüklerini incelemek ve orijinal ölçe?in boyut yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? saptamak için kullan?l?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? desteklemeli ve her faktörün lenfödemin farkl? bir yönünü (örne?in, fiziksel k?s?tlama veya psikolojik s?k?nt?) temsil etti?ini göstermelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 5'li Likert Ölçe?i (Örne?in, "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a veya "Hiç kat?lm?yorum"dan "Tamamen kat?l?yorum"a kadar derecelendirme).

Maddeler: 27 Madde

Dil Mevcut: Türkçe (Uyarlama), Orijinal (?ngilizce veya geli?tirildi?i dilde).

Popülasyon Grubu: Klinik popülasyon (Üst ekstremite lenfödemi tan?s? alm?? hastalar).

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Meme kanseri tedavisi sonras? sekonder lenfödem geli?tiren hastalar ba?ta olmak üzere, üst ekstremite Lenfödem hastalar?.

Test Metodolojisi: Öz bildirim anketi. Bireyler, lenfödemin hayatlar?n? ne ölçüde etkiledi?ine dair maddeleri 5 dereceli bir sistem üzerinden puanlarlar. Yüksek puanlar genellikle daha dü?ük Ya?am Kalitesi veya daha yüksek s?k?nt? seviyesi anlam?na gelir (puanlama yönü ölçe?in orijinal yap?s?na ba?l?d?r).

Anahtar Kelimeler

Upper Extremity Lymphedema, Quality of Life Questionnaire, ULL-27, Psychometric Adaptation, Turkish Version, Health Assessment.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: AY?E KAYALI VATANSEVER

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: aysekayali@outlook.com

Yaz??ma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi, ?zmir (Yüksek Lisans Tezi Ba?lam?nda).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2017

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar veya Dokuz

ARABPSYCHOLOGY.COM

Eylül Üniversitesi'nden izin al?nmas? gerekebilir. Sorumlu yazar ile ileti?im kurulmas? tavsiye edilir: aysekayali@outlook.com.

Eri?im: Ölçe?in geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?n?n tam metni Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir durumdad?r.

Kaynaklar

Kayal?, A. (2017). *Üst ekstremite lenfödem hastalar?na spesifik geli?tirilmi? olan ULL-27 ya?am kalitesi anketinin Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, ?zmir.
Tez Merkezi Ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Üst Ekstremite Lenfödem Hastalar?nda Ya?am Kalitesi Anketi (ULL-27) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Ölçe?in 27 maddesi, ilgili yüksek lisans tezinin tam metninde (Kayal?, 2017) yer almaktad?r. Maddelerin içeri?i, lenfödemin neden oldu?u a?r?, ?i?lik, hareket k?s?tl?l??? ve psikososyal etkiler üzerine odaklanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM